

Fyra län toppar medicinförsäljningen

Fyra län bildade en klass för sig vad gällde försäljning av läkemedel i Sverige förra året – Malmöhus, Göteborg–Bohus, Kristianstad och Kronoberg.

De ligger i toppen för nästan varenda grupp av läkemedel, från laxermedel till psykofarmaka, visar ny statistik över 1997 från Apoteket AB, enligt länsindelningen som gällde då.

Bolaget använder måttenheten DDD, den genomsnittliga dygnsdosen för en vuxen, per 1 000 invånare och dag. De stora skillnaderna mellan topp och botten av länens medicinförsälj-

Tillsyn av äldrevård ska bli bättre

– Efter sommaren kommer satsningen på tillsyn av den kommunala äldrevården att börja ge synbara resultat.

Det säger tillsynsläkare Karin Hedner vid Socialstyrelsen i Malmö. Hon är ordförande i den arbetsgrupp som håller på att ta fram nya rutiner för granskning av äldrevården.

Rutinerna ska underlätta samarbetet mellan Socialstyrelsen, som granskar den medicinska vården, och länsstyrelserna som har ansvar för övrig tillsyn.

– Det har lett till att vissa frågor har kunnat ramla mellan stolarna, menar Karin Hedner.

Socialstyrelsen har fått tio miljoner kronor för att nyanställa personal. Detta, i kombination med nya rutiner och ökat samarbete med länsstyrelserna, kommer att börja ge effekt under hösten, tror Hedner.

Hon anser att det är nödvändigt med bättre tillsyn.

– Vi har indikationer på att missförhållandena inom äldrevården har ökat. Det beror till stor del på att kommunerna efter Ädelreformen har fått ta hand om så många och så sjuka patienter. Det fanns kanske inte tillräcklig beredskap för det inom kommunerna, säger hon.

TT

ning för olika sjukdomar kan ha flera förklaringar, menar bolaget, och varnar för övertolkning av siffrorna. Till exempel kan länens befolkningssammansättning vad gäller ålder och kön variera, vilket påverkar försäljningen av mediciner förknippade med åldrandet eller ett specifikt kön.

Skånska magar

Landets mest förstoppade län, om uttrycket tillåts, var Kristianstad, följt av Malmöhus, medan invånarna i Västmanland hade minst besvär i detta avseende. De två Skåneläna ligger tillsammans med Kronoberg och Göteborg–Bohus genomgående bland de fem främsta av de 24 länen/sjukvårdshuvudmännen vad gäller utskrivning av mediciner mot magsår, blodbrist, hjärtbesvär, migrän, oro, sömnbrist, hypersensitivitet, urinvägsinfektion, muskelspänning, epilepsi, depression, näsbesvär, astma, hosta och allergi.

Invånarna i Göteborg–Bohus köpte mest i landet av lugnande medel, sömnmedel, antidepressiva medel, magsårsmediciner samt medel mot allergier och blodbrist.

Befolkningen i Kronobergs län hade landets högsta förbrukning av mediciner mot blodpropp, hjärtsvikt, hyperintensitet samt stod i särklass vad gäller konsumtionen av migränmediciner – tre gånger så många DDD/1 000 invånare och dag som till exempel Jämtland.

I Kristianstad län toppar befolkningens konsumtionen av laxermedel, kvinnligt hormontillskott under graviditeten, medel mot urinvägsinfektion, anti-epileptika, opioider och hostmedicin. Grannen Malmöhus utmärker sig genom att vara tvåa eller tre på de flesta listor och toppar försäljningen av astmamediciner och antibakteriella medel.

Stockholm ligger mycket lågt i nästan alla listor men toppar, följd av de andra två storstadsområdena, försäljningen av mediciner mot allergier. Stockholmarna är också mest angelägna att sluta röka och köpte dubbelt så mycket hjälpmedel på apoteket för att klara det än rökarna i Västerbotten. Dessutom åt stockholmarna särklassigt mest vitaminer i landet och hade Sveriges lägsta förbrukning av medel mot magsår.

Kenneth Ahlborn/TT

Regler för blodgivare ses över

Socialstyrelsen ser nu över reglerna för blodgivare. Anledningen är det nyligen uppmärksammade fallet i Örebro, då en man från Iran nekades att ge blod.

Allt tyder på att Socialstyrelsens regler för blodgivning i framtiden kommer att lättas upp.

– Med nyare och bättre tester kommer fler att kunna godkännas som blodgivare, säger Sven Blomkvist, sakkunnig läkare på Socialstyrelsens smittskydds-enhet.

I dag får ingen som har bött i ett område med kända blodsmittande virus i mer än tre år ge blod i Sverige. Dessa personer kan vara immuna mot sjukdomen i sig, men samtidigt vara bärare av viruset. Så är fallet med till exempel malaria.

Av liknande anledning får heller inte missbrukare eller homosexuella män ge blod. Dessa anses ingå i en riskgrupp

som kan vara bärare av hepatit, vilket kan finnas i blodet trots negativt utslag vid test.

Efter fallet i Örebro har Socialstyrelsen granskat hur blodgivarcentralerna i Örebro och Göteborg tillämpar reglerna. Den man som nekades att ge blod i Örebro hade tidigare under fyra år varit blodgivare i Göteborg, där man kom fram till att han kom från ett malariafritt område i Iran. I Örebro konstaterade man däremot bara vilket land han kom ifrån och nekade honom att ge blod.

Socialstyrelsen har i sin granskning konstaterat att båda blodgivarcentralerna gjorde rätt bedömning. Hur noggrann utredning som görs tycks vara en resursfråga.

– Hur pass mycket tid man ska lägga ned på varje person är svårt att avgöra. Vi har i alla fall funnit att de nedskrivna reglerna som Örebro följer inte uttrycker någon diskriminering, säger Blomkvist.

TT